

Nr 40.

Av herrar **Sandberg** och **Näslund**, om anslag för statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk.

Sedan riksdagen 1927 beslöt statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk, har anslaget för nämnda ändamål rönt mycket stark efterfrågan. Anslagets belopp var emellertid redan från början för knappt tilltaget, och de sedan gjorda höjningarna hava icke förmått på långt när höja detsamma i nivå med behovet. För år 1928 anslogos sålunda 400,000 kronor, under det ansökningar om bidrag inkommit på sammanlagt 1,873,975 kronor. För år 1929 voro motsvarande belopp 800,000 och 2,159,513 kronor. För år 1930 är anslaget 1,000,000 kronor, medan behovet torde vara minst lika stort som för 1929.

I årets statsverksproposition föreslår emellertid chefen för jordbruksdepartementet att endast samma belopp som för innevarande år, eller 1 miljon kronor, skall utgå till ifrågavarande ändamål för 1931. Det borde hava varit så mycket mer befogat att nu företaga en kraftig höjning, som från anslaget, om Kungl. Maj:ts förslag därutinnan vinner bifall, fr. o. m. nästa år skall utgå bidrag även till stenbrytning å odlad mark. Till denna del av odlingsverksamheten föreslås skola få användas 50,000 kronor, varför anslaget till nyodling och betesförbättring i realiteten minskas med motsvarande belopp.

Den verksamhet, som ifrågavarande anslag är avsett att främja, har en stor betydelse för höjandet av det mindre jordbruket. Icke minst i dessa för jordbruket tryckta tider är den hjälp, som den mindre jordbrukaren genom detta bidrag kan erhålla, mycket tacknämlig. Med den otillräcklighet, som anslaget hittills haft, ha emellertid ansökningarna om bidrag endast i begränsad omfattning kunnat bifallas.

Följande uppgifter avseende ett län, där odlingsintresset är särskilt stort, nämligen Västerbottens, kunna vara belysande.

Under år 1928 inkommo till hushållningssällskapet tillsammans 1,308 ansökningar om bidrag till nyodling och betesförbättring, och 1,443 ansökningar lågo väntande från 1927. Sammanlagda bidragsbeloppet utgjorde 424,640 kronor. Under 1929 måste 573 ansökningar — 515 avseende nyodling och 58 betesförbättringar — avslås på grund av medelsbristen, fastän sökandena varit författningssenligt berättigade att erhålla bidrag. Sedan kvarstodo 1,251 ansökningar bordlagda från 1928, och 813 inkommo under 1929, summa 2,064 ansökningar å ett sammanlagt bidragsbelopp av 336,940 kronor, för vilka sällskapet begär 335,000 kro-

nor att utgå under 1930. Ansökningarna 1929 fördela sig med 1,808 för nyodling och 256 för betesförbättring, och summan av bidragsbeloppen äro respektive 294,110 och 42,830 kronor. Västerbottens län rymmer rika möjligheter i fråga om odling.

Hushållningssällskapen få utföra ett omfattande arbete med företagens planläggning och ansökningarnas behandling. Från sällskapet i nyssnämnda län framhålles också, att om detta avsevärda arbete skall bliva till någon nytta, måste tillräckliga medel ställas till förfogande. Det är emellertid icke endast hushållningssällskapens arbete, som förspilles. Det är allvarligare att odlarens intresse mattas, då han mötes av misräkningen att icke kunna få något bidrag, fastän han är formellt berättigad till detsamma. Många fullfölja ej odlingsföretaget med mindre visshet erhålles, huruvida statsbidrag kan erhållas, och följderna av otillräckliga anslag blir lätt den, att odlingsverksamheten fördröjes i stället för att befordras, som avsikten ursprungligen varit.

Anslaget till nyodling och betesförbättring mottogs vid sin tillkomst med stor glädje av många jordbrukare, och detsamma kan otvivelaktigt bliva till stor samhällelig nytta genom det mindre jordbrukets förbättring, men då får anslaget icke tillmätas så knappt, som hittills skett. En höjning till det av lantbruksstyrelsen föreslagna beloppet, 1,400,000 kronor, är det allra minsta som för närvarande bör ifrågakomma.

På grund av det anförda få vi alltså hemställa,

att riksdagen måtte besluta att för utlämnande under 1931 av statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 1,400,000 kronor, därav intill 350,000 kronor må användas till utlämnande av statsbidrag till betesförbättringar.

Stockholm den 15 januari 1930.

O. E. Sandberg.

P. J. Näslund.